

annarrar sérstofnunar eða ríkjasamtaka og sér í lagi að tilkynna Ráðinu um alla slíka samninga áður en þeir eru fullgerðir.

XVII. grein.

Samband.

1. Sameinuðu þjóðirnar og Alþjóðavinnuálagstofnunin samþykkja framanskráð ákvæði í trausti þess, að þau stuðli að viðhaldi raunhæfs sambands milli þessara tveggja stofnana. Þær staðfesta þá ætlun sína að gera hverjar þær frekari ráðstafanir, sem nauðsynlegar kunna að vera til að gera þetta samband fullkomlega raunhæft.

2. Ráðstafanir þær um samvinnu, sem kveðið er á um í fyrir farandi grein um þessa samnings, skulu, að svo miklu leyti sem hentugt þykir, ná til sambands milli þeirra útibúa og umdæmisskrifstofa, sem þessar tvær stofnanir kunna að setja á stofn, á sama hátt og aðalstöðva þeirra.

XVIII. grein

Efndir á samningnum.

Aðalritarinn og forstjórinn geta gert með sér frekara samkomulag um efndir á samningi þessum, eftir því sem æskilegt kann að þykja í ljósi starfsreynslu þessara tveggja stofnana.

XIX. grein.

Endurskoðun.

Samningi þessum má breyta með samkomulagi milli Sameinuðu þjóðanna og Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar.

XX. grein.

Gildistaka.

Samningur þessi gengur í gildi þegar allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna og allsherjarþing Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar hafa samþykkt hann.

SAMÞYKKTIR OG ÁLITSGERÐIR ALÞJÓÐAVINNUMÁLAPINGSINS Í MONTREAL 1946.

I. Samþykkt (nr. 77) um læknisrannsóknir til ákvörðunar á hæfni barna og unglinga til iðnaðarstarfa.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar, saman komið til 29. fundar síns í Montreal 19. september 1946 eftir kvaðningu stjórnarnefndar Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar, hefur samþykkt ákveðnar tillögur um læknisrannsóknir til ákvörðunar á hæfni barna og unglinga til iðnaðarstarfa, en þær voru fólgnar í 3. dagskrármáli, og þar sem þessar tillögur skulu gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, 9. október 1946, svo hljóðandi samþykkt, sem nefna ber Samþykkt frá 1946 um læknisrannsóknir á unglingum í iðnaði.¹⁾

1) Formálgrein í sama stíl og þessi er fyrir öllum öðrum samþykktum og álitsgerðum, sem hér fara á eftir, og verður henni því sleppt í þeim. Sama er að segja um lokagreinir þeirra og undirskriftir. Þegar fyrir koma samhljóða greinar í tveimur samþykktum eða fleiri, er þeim sleppt í hinum síðari, en vitnað um þær í samsvarandi greinar í undanfarinni samþykkt.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til barna og unglunga, sem ráðin eru eða starfandi við iðnfyrirtæki, opinber eða í einkaeign, eða í sambandi við þau.

2. Með orðinu „iðnfyrirtæki“ er í samþykkt þessari einkum átt við:

- a. fyrirtæki, sem stunda námugróft, grjótnám eða aðra starfsemi við vinnslu efna úr jörðu;
- b. fyrirtæki, þar sem vörur eru framleiddar, þeim breytt, hreinsaðar, viðgerðar, skreyttar, fullkomnaðar, lagaðar til sölu, brotnar eða leystar upp, eða þar sem efnum er breytt, og teljast þar með fyrirtæki, er stunda skipasmíðar eða framleiðslu, spennubreytingu eða flutning á rafmagni eða hvers konar hreyfiafli;
- c. fyrirtæki, er annast byggingar eða mannvirkjagerð, bæði hvað snertir nýbyggingar, viðgerðir, viðhald, breytingar og niðurrif;
- d. fyrirtæki, er annast flutninga á mönnum eða munum, hvort heldur er á vegum járnbrautum, fljótum, vötnum, skipaskurðum eða í lofti, og telst þar með meðhöndlun vara í skipakvímum, á hafnarbökkum og bryggjum, í geymsluhúsum og flughöfnum.

3. Hlutaðeigandi yfirvald skal ákveða, hvar mörkin skulu vera milli iðnaðar annars vegar og landbúnaðar, verzlunar og annarra atvinnugreina, sem ekki teljast til iðnaðar, hins vegar.

2. gr.

1. Börn og unglingar, yngri en 18 ára, skulu eigi ráðin við iðnfyrirtæki, nema nákvæm lækni skoðun hafi leitt í ljós, að þau séu hæf til þeirra starfa, sem þeim eru ætluð.

2. Læknisrannsókn á vinnuhæfni skal framkvæmd af hæfum lækni, sem viðurkenndur er af hlutaðeigandi yfirvaldi, og skal votta um hana annað hvort með sérstöku læknisvottorði eða áritun á atvinnuleyfi eða í vinnubók.

3. Vottorð um starfshæfni má gefa út:

- a. með skilyrðum um sérstök vinnuskilyrði;
- b. til ákveðins starfs, flokka starfsgreina eða til starfa, sem hafa í för með sér svipaða heilbrigðisáhættu og hafa verið sett í sama flokk af yfirvaldi því, sem ábyrgð ber á framkvæmd laga og reglugerða varðandi læknisrannsókn á starfshæfni.

4. Í landslögum eða reglugerðum skal tilgreina það yfirvald, er annast skuli útgáfu skirteina um starfshæfni, og skal þar einnig ákveða, hvaða skilyrða skuli krefjast við samningu og útgáfu þeirra.

3. gr.

1. Hæfni barna og unglunga til vinnu þeirrar, sem þau stunda, skal háð lækni-
eftirliti til átján ára aldurs þeirra.

2. Eigi má hafa börn eða unglunga yngri en átján ára í vinnu að staðaldri, nema læknisrannsókn fari fram cigi sjaldnar en einu sinni á ári.

3. Í landslögum eða reglugerðum skal:

- a. ákveða, undir hvaða sérstöku kringumstæðum skuli krefjast læknisrannsóknar, auk hinnar árlegu, eða tíðari rannsókna í því skyni að tryggja raunhæft eftirlit með tilliti til áhættu þeirrar, sem starfinu er samfara, og heilsufars barns eða unglings, með tilliti til niðurstöðu af fyrri rannsóknum, eða —
- b. veita hlutaðeigandi yfirvaldi heimild til að krefjast nýrrar læknisrannsóknar í sérstökum tilvikum.

4. gr.

1. Í atvinnugreinum, sem hafa í för með sér mikla heilbrigðisáhættu, skal krefjast læknisskoðunar og auka-læknisskoðunar með tilliti til starfshæfni til a. m. k. tuttugu og eins árs aldurs.

2. Í landslögum eða reglugerðum skal annaðhvort tilgreina eða fela hæfu yfirvaldi að tilgreina, í hvaða starfsgreinum eða flokkum starfsgreina skuli krefjast læknisskoðunar og auka-læknisskoðunar með tilliti til starfshæfni til a. m. k. tuttugu og eins árs aldurs.

5. gr.

Eigi skal læknisrannsókn sú, er um getur í fyrirfarandi greinum, hafa nein útgjöld í för með sér fyrir barnið eða unglinginn né foreldra þeirra.

6. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal gera hentugar ráðstafanir til leiðbeininga um stöðuval, lækningu og fagþjálfun þeirra barna eða unglunga, sem samkvæmt læknisskoðun reynast óhæf til ákveðinna starfa eða á einn eða annan hátt er áfátt líkamlega.

2. Hlutaðeigandi yfirvald skal ákveða, á hvern hátt gera skuli ráðstafanir þessar og hversu langt þær skuli ná. Skal í þessu skyni efna til samvinnu milli þeirra viðkomandi stjórnarvalda, er fara með verkamál, heilbrigðismál, uppeldismál og félagsmál, og skal halda uppi virkri samvinnu milli nefndra aðila til að framkvæma slíkar ráðstafanir.

3. Ákveða má í landslögum eða reglugerðum, að þegar einhver vafi leikur á starfshæfni barna eða unglunga, megi gefa þeim:

- a. starfsleyfi eða læknisvottorð til bráðabirgða, er gildi um takmarkaðan tíma, en að honum loknum gangi hinn ungi starfsmaður undir rannsókn að nýju;
- b. leyfisbréf eða skirteini, er bundið sé við ákveðin vinnuskilyrði.

7. gr.

1. Vinnuveitandi skal varðveita læknisvottorð um starfshæfni, vinnuleyfi eða vinnubók, er sýni, að engar læknisfræðilegar mótbárur, er tiltekna kunna að vera í lögum eða reglugerðum, séu gegn ráðningu í vinnuna, og skulu þessi skilríki aðgengileg vinnueftirlitsmönnum.

2. Landslög og reglugerðir skulu kveða á um aðrar aðferðir til eftirlits, svo að samþykkt þessari verði framfylgt til fullnustu.

II. KAFLI

Sérstök ákvæði um einstök lönd.

8. gr.

1. Þegar í landi aðildarríkis eru stór svæði, þar sem hlutaðeigandi yfirvald álitur ógerlegt að framfylgja ákvæðum samþykktar þessarar, vegna fólksfæðar eða þróunarstigs, má það undanskilja slík svæði framkvæmd samþykktarinnar, annaðhvort í heild eða með þeim undantekningum, sem því þykja hæfilegar með tilliti til sérstakra fyrirtækja eða starfsgreina.

2. Hvert aðildarríki skal í fyrstu ársskýrslu sinni um framkvæmd samþykktar þessarar, sem leggja þar fram samkvæmt ákvæðum 22. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, geta um landsvæði þau, er það vill láta ákvæði þessarar greinar ná til, enda skal ekkert aðildarríki njóta ákvæða þessarar greinar, frá því er það leggur fram fyrstu ársskýrslu sína, nema að því er tekur til landsvæða þeirra, er þar voru tilgreind.

3. Hvert það aðildarríki, sem notfærir sér ákvæði þessarar greinar, skal síðan í hverri ársskýrslu telja upp landsvæði þau, sem það afsalar sér rétti til að láta ákvæði þessarar greinar ná til.

9. gr.

1. Sérhvert aðildarríki, sem eigi hafði nein lög eða reglugerðir um læknisrannsókn á starfshæfni barna og unglunga í iðnaði, áður en samþykkt voru lög eða reglugerðir, er leyfðu fullgildingu þessarar samþykktar, getur með yfirlýsingu, er fylgi fullgild-ingarskjali þess, sett í stað 18 ára aldurs í 2. og 3. gr. lægra aldursmark, þó aldrei lægra en 16 ár, og í stað 21 ára aldurs í 4. gr. sett lægri aldur, en þó ekki lægri en 19 ár.

2. Hvert það aðildarríki, sem hefur gefið slíka yfirlýsingu, má hvenær sem er ógilda hana með síðari yfirlýsingu.

3. Sérhvert aðildarríki, sem gert hefur gildandi yfirlýsingu í samræmi við 1. málsg. þessarar greinar, skal á hverju ári í ársskýrslum sínum um framkvæmd þessarar samþykktar skýra frá, að hve miklu leyti framfarir hafa orðið í þá átt, að ákvæðum samþykktarinnar verði beitt til fullnustu.

10. gr.

1. Ákvæði I. kafla þessarar samþykktar skulu ná til Indlands, með þeim takmörkunum, er í þessari grein segir:

- a. ákvæðin skulu ná til allra héraða, þar sem indverskt löggjafarvald er löghæft til að veita þeim gildi;
- b. orðið „iðnfyrirtæki“ skal ná til:
  - i) verksmiðja í merkingu indversku verksmiðjulaganna;
  - ii) náma í merkingu indversku námalaganna;
  - iii) járnbrauta;
  - iv) allra iðngreina, sem lög frá 1938, um atvinnu barna, ná til.
- c. 2. og 3. grein skulu ná til barna og unglunga innan 16 ára aldurs;
- d. í 4. grein skal setja 19 ára aldur í stað 21 árs;
- e. 1. og 2. málsgrein 6. gr. skulu ekki ná til Indlands.

2. Ákvæðum 1. málsgreinar þessarar greinar má breyta á eftirgreindan hátt:

- a. Alþjóðavinnnumálþingið má hvenær sem er, ef málið er á dagskrá þess, samþykkja uppkast að breytingum á 1. málsgrein þessarar greinar með $\frac{2}{3}$ hlutum atkvæða;
- b. innan 1 árs frá þingslitum, eða 18 mánaða, ef sérstaklega stendur á, skal leggja slíkt uppkast að breytingum fyrir hlutaðeigandi yfirvald eða yfirvöld í Indlandi, til lagasetningar eða annarra ráðstafana í samræmi við það;
- c. nái breytingarnar samþykki hlutaðeigandi yfirvalds eða yfirvalda, skal Indland tilkynna aðalforstjóra Alþjóðavinnnumálaskrifstofunnar til skrásetningar formlega fullgildingu sína á breytingunni;
- d. slíkt uppkast að breytingum skal gilda sem breyting á samþykkt þessari, þegar Indland hefur fullgilt það.

III. KAFLI

Lokaákvæði.

11. gr.

Eigi skal neitt í samþykkt þessari hafa áhrif á lög, úrskurði, venju eða samkomu-lag milli atvinnurekenda og verkamanna, sem tryggja hagstæðari kjör en þau, sem ráð er fyrir gert í samþykkt þessari.

12. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda aðalforstjóra Alþjóðavinnnumálaskrifstofunnar til skrásetningar.

13. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis vera bindandi fyrir þá meðlimi Alþjóðavinnu-
málastofnunarinnar, sem látið hafa aðalforstjóra skrá fullgildingarskjöl sín.

2. Hún skal öðlast gildi 12 mánuðum eftir að fullgildingarskjöl tveggja með-
lima hafa verið skráð hjá aðalforstjóra.

3. Síðan skal samþykktin öðlast gildi, að því er snertir hvern meðlim, 12 mán-
uðum eftir að fullgilding hans hefur verið skráð.

14. gr.

1. Meðlimur, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, má segja henni upp að 10
árum liðnum, frá því er hún öðlaðist upphaflega gildi, með tilkynningu, er senda
skal aðalforstjóra Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn
skal eigi gilda fyrr en einu ári eftir skrásetningu hennar.

2. Nú hefur meðlimur fullgilt samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan
þess árs, er kemur næst á eftir þeim 10 ára fresti, sem um getur í fyrri málsgrein,
réttindi þau til uppsagnar, sem ráð er fyrir gert í þessari grein, og skal hann þá
bundinn af henni í önnur 10 ár, en má að þeim loknum segja henni upp, svo og
eftir hvert 10 ára tímabil, svo sem ráð er fyrir gert í þessari grein.

15. gr.

1. Aðalforstjóri Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skal tilkynna meðlimum Al-
þjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar um skrásetningu allra fullgildingarskjala og upp-
sagna, sem meðlimir stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar aðalforstjóri tilkynnir meðlimum stofnunarinnar skrásetningu annars
fullgildingarskjalsins, sem honum er sent, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða
dag samþykktin öðlast gildi.

16. gr.

Aðalforstjóri Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu
þjóðanna, til skrásetningar samkvæmt 102. grein stofnskrár Sameinuðu þjóðanna,
allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi
við ákvæði næstu greina hér á undan.

17. gr.

Í lok hvers 10 ára tímabils, frá því er þessi samþykkt öðlast gildi, skal stjórnar-
nefnd Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar leggja fyrir vinnuálagning skýrslu um fram-
kvæmd samþykktarinnar, og skal hún jafnframt athuga, hvort æskilegt sé að setja
á dagskrá þingsins tillögur um endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

18. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt um breytingar á samþykkt þessari allri eða
hluta hennar, skal, nema öðruvísi verði ákveðið í hinni nýju samþykkt:

a. fullgilding meðlims á hinni nýju, endurskoðuðu samþykkt ipso jure skoðast
sem tafarlaus uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 14. greinar hér
að framan liður, svo framarlega sem eða frá því hin nýja, endurskoðuðu sam-
þykkt hefur öðlast gildi;

b. meðlimum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, frá því er hin nýja endur-
skoðuðu samþykkt öðlast gildi.

2. Samþykkt þessi skal, hvað sem öðru liður, vera í gildi að formi til og efni
hvað snertir þá meðlimi, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina endurskoðuðu útgáfu
hennar.

19. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar skulu jafngildir.